EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

21. juuli 2011 *

Kohtuasjas C-21/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Fővárosi Bírósági (Ungari) 28. septembri 2009. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 13. jaanuaril 2010, menetluses

Károly Nagy

versus

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees K. Lenaerts, kohtunikud D. Šváby, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (ettekandja) ja J. Malenovský,

* Kohtumenetluse keel: ungari.

kohtujurist: J. Mazák,
kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– K. Nagy, kes esindas iseennast,

– Ungari valitsus, esindajad: Z. Fehér, Z. Tóth ja K. Szíjjártó,

– Euroopa Komisjon, esindajad: G. von Rintelen ja A. Sipos,

olles 24. märtsi 2011. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1257/1999 Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) toetuse kohta maaelu arendamiseks ning teatavate määruste muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 160,

lk 80; ELT eriväljaanne 03/25, lk 391) (muudetud nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1783/2003 (ELT L 270, lk 70; ELT eriväljaanne 03/40, lk 338; edaspidi „määrus nr 1257/1999")) artikli 22 ja komisjoni 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 817/2004, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 1257/1999 kohaldamiseks (ELT L 153, lk 30; ELT eriväljaanne 3/46, lk 87), artikli 68 tõlgendamist.

2 See taotlus on esitatud põllumajandustootja K. Nagy'i ja Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatali (põllumajandus- ja maaelu arengu amet, edaspidi „MVH") vahelises vaidluses seoses huvitatud isikule põllumajanduse keskkonnatoetuse andmisest keeldumisega pärast seda, kui oli kontrollitud teavet, mida huvitatud isik oli esitanud toetusetaotluses.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Määruse nr 1257/1999 peatükis VI „Põllumajanduse keskkonnapoliitika ja loomade heaolu" asuvas artikli 22 on sätestatud:

„Keskkonna kaitsmiseks, paikkonna säilitamiseks (põllumajanduse keskkonnapoliitika) või loomade heaolu parandamiseks kavandatud põllumajanduslike meetodite toetamine aitab kaasa ühenduse poliitiliste eesmärkide saavutamisele põllumajanduse, keskkonna ja põllumajandusloomade heaolu vallas.

Selline toetus edendab:

[...]

b) keskkonnasõbraliku põllumajanduse laiendamist ning ekstensiivset karjamajandust;

c) põllumajanduses kasutatavate suure loodusliku väärtusega ohustatud kultuurmaastike säilitamist;

[...]”

4 Määruse artikli 37 lõige 4 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid võivad sätestada maaelu arenguks ettenähtud ühenduse toetuse saamisele täiendavaid või piiravaid tingimusi, mis peavad olema kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eesmärkide ja nõuetega.”

5 Komisjoni 26. veebruari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 445/2002, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1257/1999 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 74, lk 1; ELT eriväljaanne 03/35, lk 269), artikli 58 lõige 4 näeb ette, et maa-alad ja loomad identifitseeritakse vastavalt nõukogu 27. novembri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 3508/92, millega kehtestatakse ühenduse teatavate toetuskavade ühtne haldus- ja kontrollisüsteem (EÜT L 355, lk 1; ELT eriväljaanne 03/13, lk 223), artiklitele 4 ja 5.

6 Määruse nr 3508/92 (muudetud nõukogu 21. aprilli 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 820/97) (EÜT L 117, lk 1; edaspidi „määrus nr 3508/92") artiklis 5 on sätestatud:

„Käesoleva määruse kohase abi andmisel arvessevõetav loomade identifitseerimis- ja registreerimissüsteem luuakse vastavalt [nõukogu 27. novembri 1992. aasta] direktiivi 92/102/EMÜ [loomade identifitseerimise ja registreerimise kohta (EÜT L 355, lk 32; ELT eriväljaanne 03/13, lk 232)] artiklitele 4, 5, 6 ja 8 ja määrusele (EÜ) nr 820/97."

7 Määruse nr 817/2004 põhjendus 38 on sõnastatud järgmiselt:

„[H]alduseeskirjadega tuleks tagada maaelu arendustoetuse parem haldamine, järelevalve ja kontroll. Lihtsuse huvides peaks integreeritud haldamis- ja kontrollisüsteem, mis on ette nähtud nõukogu 29. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1782/2003, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks [ning muudetakse määruseid (EMÜ) nr 2019/93, (EÜ) nr 1452/2001, (EÜ) nr 1453/2001, (EÜ) nr 1454/2001, (EÜ) nr 1868/94, (EÜ) nr 1251/1999, (EÜ) nr 1254/1999, (EÜ) nr 1673/2000, (EMÜ) nr 2358/71 ja (EÜ) nr 2529/2001 (ELT L 270, lk 1; ELT eriväljaanne 03/40, lk 269; edaspidi „ühtne haldus- ja kontrollisüsteem"], mille kohta on sätestatud üksikasjalikud rakenduseeskirjad komisjoni [11. detsembri 2001. aasta] määrusega (EÜ) nr 2419/2001[, millega sätestatakse nõukogu määrusega (EMÜ) nr 3508/92 kehtestatud teatavate ühenduse toetuskavade ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 327, lk 11; ELT eriväljaanne 03/34, lk 308), II jaotise 4. peatükis,] kohaldama kõikjal, kus võimalik".

8 Määruse nr 817/2004 artikli 66 lõiked 1 ja 4 sätestavad:

„1. Maa-alade või loomadega seotud maaelu arendustoetuse taotlustes, mis esitatakse määruse (EÜ) nr 2419/2001 artikli 6 kohastest toetusetaotlustest eraldi, märgitakse kogu põllumajandusettevõtte pindala ja kõik loomad, mis on seotud kõnealuse meetme raames esitatavate taotluste kontrollimisega, sealhulgas ka need, mille suhtes ei ole toetust taotletud.

[...]

4. Maa-alad ja loomad identifitseeritakse vastavalt määruse (EÜ) nr 1782/2003 artiklitele 18 ja 20."

9 Määruse nr 817/2004 artikkel 67 näeb ette:

„1. Esialgsed taotlused kavaga liitumiseks ja järgnevad maksetaotlused vaadatakse läbi viisil, mis tagab tõhusa kontrolli toetuste andmise tingimuste täitmise üle.

Liikmesriigid määravad iga toetusmeetme jaoks kindlaks sobivad kontrollimismeetodid, selleks kasutatavad vahendid ja kontrollitavad isikud.

Liikmesriikidel on kõigil vajalikel juhtudel õigus tugineda […] ühtsele haldus- ja kontrollsüsteemile.

[…]”

10 Määruse nr 817/2004 artiklis 68 on sätestatud:

„Halduskontrollid on ammendavad ja sisaldavad vajaduse korral ristkontrolle, kasutades muu hulgas ka ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi andmeid. Kontrollid käsitlevad toetusmeetmega hõlmatud maa-alasid ja karja, et vältida põhjendamatut toetuste maksmist. Samuti vaadatakse läbi pikaajaliste kohustuste täitmine.”

11 Määruse nr 1782/2003 artikli 17 kohaselt loob iga liikmesriik ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi.

12 Määruse nr 1782/2003 artikkel 18 näeb ette:

„1. Ühtne [haldus- ja kontrolli]süsteem koosneb järgmistest osadest:

a) elektrooniline andmebaas,

b) põldude identifitseerimissüsteem;

c) artiklis 21 osutatud toetusõiguste identifitseerimise ja registreerimise süsteem;

d) toetusetaotlused,

e) ühtne kontrollisüsteem;

f) ühtne süsteem toetusetaotluse esitanud põllumajandustootja isikuandmete registreerimiseks.

2. Artiklite 67–71 kohaldamisel koosneb ühtne [haldus- ja kontrolli]süsteem direktiivi 92/102/EMÜ […] ja [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta] määruse (EÜ) nr 1760/2000 [veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 204, lk 1; ELT eriväljaanne 03/30, lk 248)] kohaselt moodustatud loomade identifitseerimise ja registreerimise süsteemist."

13 Määruse nr 1782/2003 artikkel 20 määratleb põldude identifitseerimissüsteemi.

14 Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 796/2004, millega kehtestatakse nõukogu määruses (EÜ) nr 1782/2003 […] ette nähtud nõuetele vastavuse, toetuse ümbersuunamise ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi rakendamise üksikasjalikud reeglid (EÜT L 141, lk 18; ELT eriväljaanne 03/44, lk 243), artikli 16 lõike 3 teises lõigus on sätestatud:

„Liikmesriigid võivad eelkõige juurutada menetlusi, millega veiste infotehnoloogilises andmebaasis sisalduvaid andmeid võib kasutada abitaotlustes, tingimusel et veiste

infotehnoloogiline andmebaas pakub asjaomaste toetuskavade nõuetekohaseks haldamiseks vajalikku kindlusastet ja rakenduslikkust. Sellised menetlused võivad hõlmata süsteemi, mille kohaselt põllumajandustootja võib taotleda abi kõikide loomade puhul, mis liikmesriigi määratud kuupäeval on abikõlblikud veiste infotehnoloogilises andmebaasis sisalduvate andmete alusel. Sel juhul võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et:

a) kooskõlas kõnealusele toetuskavale kohaldatavate sätetega on asjakohaste loomapidamisperioodide algus- ja lõppkuupäevad selgelt identifitseeritud ja loomapidajale teada;

b) põllumajandustootja on teadlik sellest, et mis tahes loomad, mis pole veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemis korrektselt identifitseeritud või registreeritud, loetakse loomadeks, mille puhul on avastatud eeskirjade eiramisi, nagu on viidatud artiklis 59.

[...]"

15 Määruse nr 1760/2000 artikli 5 alusel loovad liikmesriikide pädevad asutused veiste elektroonilise andmebaasi vastavalt nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiivi 64/423/EMÜ ühendusesisest veiste ja sigadega kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta (EÜT 1964, 121, lk 1977; ELT eriväljaanne 03/01, lk 13) artiklitele 14 ja 18.

Siseriiklik õigus

16 Põllumajandus- ja maaelu arengu ministri määruse nr 150/2004 erisätete kohta, mis puudutavad riigieelarvesse kantud põllumajanduse keskkonnatoetusi, mida kaasrahastab Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi tagatisrahastu ja mida käsitleb riiklik maaeluarengu kava (*Magyar Közlöny* 2004/116, edaspidi „ministri määrus nr 150/2004"), artikkel 5 näeb ette, et toetust võib anda rohumaade haldamise põllumajanduse keskkonnaprogrammide raames.

17 Ministri määruse artikli 32 lõikes 2 kehtestatakse tingimused asjaomase toetuse saamiseks, mille kohaselt kõnealusel põllumajandustootjal peab olema esiteks vähemalt üks hektar rohumaad teatud tundlikel loodusaladel, mis on selles sättes esitatud, ja teiseks vähemalt 0,2 loomühikut hektari kohta rohumaa kasutamiseks.

18 Põllumajandus- ja maaelu arengu ministri määruse nr 131/2004 üldsätete kohta, mis puudutavad riigieelarvesse kantud põllumajanduse keskkonnatoetusi, mida kaasrahastab Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi tagatisrahastu ja mida käsitleb riiklik maaeluarengu kava (*Magyar Közlöny* 2004/127), artikkel 16 on järgmise sõnastusega:

„Taotluses esitatud andmeid kontrollitakse vastavalt määruse [nr 817/2004] artiklitele 66–70."

19 Ungari veiste ühtset identifitseerimise ja registreerimise süsteemi (Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer, edaspidi „ENAR") määratletakse põllumajandus- ja maaelu arengu ministri määruse nr 99/2002 veiste individuaalse

identifitseerimise ja veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi kohta (*Magyar Közlöny* 2002/135) artiklis 2 veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemina, mis on seotud karjade registreerimisega ja tagab loomade järgimise ning mis moodustab ka seotud erivaldkondade registreerimissüsteemi (loomatervis, kasvatustingimused, turu korraldus jne).

20 Määruse artiklis 3 on sätestatud, et veised peavad olema registreeritud riiklikus andmebaasis, et neid saaks üksikult identifitseerida ja registreerida.

21 Selle määruse artikkel 19 täpsustab, et loomapidaja peab aitama kaasa karja või loomade täpsele ja professionaalsele registreerimisele.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

22 K. Nagy esitas 26. novembril 2004 MVH-le taotluse viieaastase põllumajanduse keskkonnatoetuse saamiseks.

23 Ministri määruse nr 150/2004 artikli 32 lõike 2 kohaselt peab selle rohumaade haldamise programmi raames kehtestatud toetuse saamiseks olema rohumaa kasutamiseks vähemalt 0,2 loomühikut hektari kohta.

24 Oma taotluses märkis K. Nagy, et tal on 12 veist, ning talle maksti 10. augustil 2005 ja 6. oktoobril 2006 see abi vastavalt aastate 2004/2005 ja 2005/2006 eest.

25 18. oktoobril 2006 toimunud kohapealse kontrolli ja ENAR registris läbi viidud toetusetaotluse kuupäeva olukorda puuduva ristkontrolli alusel ilmnes, et taotluses märgitud 12 veist ei olnud registreeritud hetkel, kui taotlus esitati.

26 MVH tuvastas 15. detsembri 2006. aasta otsuses, et K. Nagy ei vastanud ministri määruse nr 150/2004 artikli 32 lõikes 2 sätestatud toetuse andmise tingimustele, kuna teostatud kontrollid ei võimaldanud kinnitada toetusetaotluse esitamise hetkel deklareeritud loomade arvu. Seetõttu võttis MVH viieaastase põllumajanduse keskkonnatoetuse K. Nagy'ilt ära ning nõudis temalt juba väljamakstud summa 5230 euro tagastamist.

27 K. Nagy esitas selle otsuse peale vaide põllumajandus- ja maaelu arengu ministeeriumile, kes kinnitas 10. augustil 2007 seda otsust, tuginedes ministri määruse nr 150/2004 artikli 32 lõikele 2.

28 K. Nagy esitas ministeeriumi otsuse peale kaebuse Fővárosi Bíróságile, väites, et tal oli toetusetaotluse esitamise hetkel selles sättes nõutud arv loomi, aga et ta ei olnud teadlik ENAR-i olemasolust ja sellest, et vaidlusaluse toetuse saamise tingimuseks oli kõnealuste loomade registreerimine nimetatud süsteemis, sest talle ei olnud selle kohta esitatud mingit teavet.

29 Fővárosi Bíróság leidis, et tal on vaja vastust küsimusele, kas pindalatoetuste puhul võib üksnes ENAR-i andmeid lugeda usaldusväärseks või kas pädev asutus võib sellises olukorras tugineda teistele tõenditele või peab ta seda tegema; ta otsustas menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [määruse] nr 1257/1999 artiklit 22 ning [määruse] nr 817/2004 artiklit 68 saab tõlgendada selliselt, et seoses [määruse] nr 1257/1999 artiklis 22 nimetatud põllumajanduse keskkonnatoetuse rohumaade raamprogrammidega peab määruse […] nr 817/2004 artikli 68 kohaste ENAR-i […] andmebaasis olevate andmete kontroll hõlmama kariloomade tihedusega määratud pindalatoetusi?

2. Kas kaks ülalmainitud õigusnormi on tõlgendatavad selliselt, et ka siis, kui toetuse andmise tingimus on kariloomade tihedus, kuid toetus ei ole loomapõhine, tuleb kohaldada ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi ristkontrolle?

3. Kas ülalmainitud õigusnormid on tõlgendatavad selliselt, et ametiasutus võib või peab kontrollima pindalatoetuste andmise käigus lisaks ENAR süsteemile toetuse andmise tingimuste tegelikku olemasolu?

4. Millist kontrollikohustust tähendab ametiasutuste jaoks ülalmainitud õigusnormide tõlgenduse kohaselt eespool nimetatud ühenduse õigusnormides sätestatud

kontrolli- ja ristkontrollikohustus? Kas kontroll võib piirduda ainult ENAR andmebaasis sisalduvate andmete kontrolliga?

5. Kas liikmesriigi ametiasutusel on ülalmainitud õigusnormide alusel seoses toetuse tingimustega (nt ENAR deklareerimiskohustus) teavitamiskohustus? Kui vastus on jaatav, siis mil viisil ja millises ulatuses?"

Eelotsuse küsimused

Esimene ja teine küsimus

30 Esimese ja teise küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1257/1999 artiklile 22 tuginevate toetuste korral, millele kehtib kariloomade tiheduse tingimus, võimaldavad see säte ja määruse nr 817/2004 artikkel 68 asutustel teha ristkontrolli ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi andmetega ning tugineda eelkõige andmetele, mis on esitatud sellise riikliku veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi nagu ENAR andmebaasis.

31 Esmalt tuleb märkida, et määruse nr 1257/1999 artikli 37 lõige 4 võimaldab liikmesriikidel sätestada maaelu arenguks ette nähtud ühenduse toetuse saamisele täiendavaid või piiravaid tingimusi, mis peavad olema kooskõlas selles määruses sätestatud

eesmärkide ja nõuetega. Sellega seoses näeb määruse artikkel 22 eelkõige ette, et paikkonna säilitamiseks kavandatud põllumajanduslikele tootmismeetoditele antakse toetust ja et see toetus on mõeldud edendamaks keskkonnasõbraliku põllumajanduse laiendamist ning ekstensiivset karjamajandust.

32 Tingimus, mis näeb ette kariloomade tiheduse, mis on sätestatud siseriiklikus õigusnormis tundlikus piirkonnas asuva maatüki rohumaana kasutamiseks ja mille eesmärk on kaitsta rohumaade floora ja fauna rikkust ning mida kohaldatakse määruse nr 1257/1999 artiklile 22 tuginevate toetuste andmisele, on seetõttu kooskõlas selle määrusega kehtestatud eesmärkide ja nõuetega. Selline tingimus on nimetatud toetuste saamise tingimus, mis on nimetatud määruse artikli 37 lõikega 4 kooskõlas.

33 Seejärel tuleb märkida, et määruse nr 817/2004 artikkel 68 näeb ette, et halduskontroll on ammendav. See säte täpsustab samuti, et halduskontroll sisaldab vajaduse korral ristkontrolle, kasutades muu hulgas ka ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi andmeid, ning käsitlevad toetusmeetmega hõlmatud maa-alasid ja karja, et vältida põhjendamatut toetuste maksmist. Lisaks ilmneb selle määruse põhjendusest 38, et haldus-eeskirjadega tuleks tagada maaelu arendustoetuse parem haldamine, järelevalve ja kontroll ning et ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi peaks lihtsuse huvides kohaldama kõikjal kus võimalik.

34 Sellest tuleneb, et liikmesriigid võivad viidatud artiklit 68 kohaldada määruse nr 1257/1999 artiklil 22 põhinevatele toetustele, millele kehtib kariloomade tiheduse tingimus, sest see on nimetatud määrusega kooskõlas olev tingimus nimetatud toetuse andmiseks. Järelikult tehakse ristkontrolle nende loomade osas, mida need toetused puudutavad, muu hulgas kõigil vajalikel juhtudel ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi

andmete alusel, mida liikmesriigid kasutavad vastavalt määruse nr 817/2004 artikli 67 lõike 1 kolmandale lõigule.

35 Sellega seoses nähakse määruse nr 817/2004 artikli 66 lõikes 4 ette, et maa-alad ja loomad identifitseeritakse vastavalt määruse nr 1782/2003 artiklitele 18 ja 20. Nimelt näeb viimati nimetatud määruse artikli 18 lõige 2 ette, et see ühtne haldus- ja kontrollisüsteem hõlmab veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi, mis on kehtestatud vastavalt direktiivile 92/102 ja määrusele nr 1760/2000.

36 Tuleb siiski märkida, et määruse nr 1782/2003 artikli 18 lõiget 2 kohaldatakse vastavalt selle määruse artikli 156 lõike 2 punktile a nende toetusetaotluste suhtes, mis on esitatud alates 2005. aastast. Seetõttu tuleb varem esitatud taotluste osas viidata määruse nr 445/2002 artikli 58 lõikele 4, mis sarnases sõnastuses kui määruse nr 817/2004 artikli 66 lõige 4 viitab määruse nr 3508/92 artiklile 5, mis samuti viitab sellisele veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemile, mis on kehtestatud vastavalt direktiivile 92/102 ja määrusele 820/97.

37 Kõiki eelnevaid kaalutlusi silmas pidades tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et mis puudutab määruse nr 1257/1999 artiklile 22 tuginevad toetusi, millele kehtib kariloomade tiheduse tingimus, siis võimaldavad see säte ja määruse nr 817/2004 artikkel 68 asutustel teha ristkontrolli ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi andmetega ja tugineda eelkõige andmetele, mis on esitatud sellise riikliku veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi nagu ENAR andmebaasis.

Kolmas ja neljas küsimus

38 Kolmanda ja neljanda küsimusega, mida tuleb samuti analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1257/1999 artikkel 22 ja määruse nr 817/2994 artikkel 68 võimaldavad pädevatel asutustel viidatud artiklis 22 toodud põllumajanduse keskkonnatoetuse saamise tingimusi kontrollides uurida üksnes sellise riikliku veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi nagu ENAR andmeid, et keelduda toetust andmast, või panevad need sätted vastupidi kohustuse viia läbi muid kontrolle; samuti palub see kohus vajaduse korral määratleda nende kontrollide laadi.

39 Esmalt tuleb meenutada, et mis puudutab määruse nr 1257/1999 artiklis 22 sätestatud põllumajanduse keskkonnatoetuse saamise tingimuste kontrolli, siis näeb määruse nr 817/2004 artikkel 68 ette, et halduskontroll on ammendav ja hõlmab ristkontrolle, kasutades muu hulgas ka kõigil sobivatel juhtudel ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi andmeid.

40 Seda ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi tähtsust rõhutab ka määruse nr 817/2004 põhjendus 38, mis märgib, et ühtset süsteemi tuleks kohaldada kõikjal kus võimalik. Samuti viitavad ühtsele süsteemile, mille eesmärk on eelkõige tuvastada põllumajandusettevõtetes hoitavaid loomi, sama määruse artikli 66 lõiked 1 ja 4 ning artikli 67 lõike 1 kolmas lõik. Nii ilmneb käesoleva kohtuotsuse punktidest 35 ja 36, et ühtne süsteem hõlmab eelkõige loomade identifitseerimise ja registreerimise süsteemi.

41 Seejärel tuleb märkida, et see veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteem peab olema alati tõhus ja usaldusväärne, et eelkõige pädevad asutused saaksid epideemia korral looma päritolu võimalikult kiiresti kindlaks määrata ja rahvatervisele tekkiva ohu vältimiseks kohe vajalikud meetmed võtta (vt 24. mai 2007. aasta otsus

kohtuasjas C-45/05: Maatschap Schonewille-Prins, EKL 2007, lk I-3997, punkt 41). Süsteemi pideva tõhususe ja usaldusväärsuse tagamiseks peavad loomapidajad laskma oma veised registreerida nimetatud süsteemi elektroonilises andmebaasis.

42 Sellest tuleneb lõpuks, et veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi elektroonilise andmebaasi eesmärk on tagada veiste tõhus jälgitavus reaalajas, mis on tähtis rahvatervise seisukohast (vt eespool viidatud kohtuotsus Maatschap Schonewille-Prins, punkt 50). Seetõttu on andmebaas täiesti usaldusväärne. Järelikult võib vaid see andmebaas kinnitada asjaolu, kas on täidetud kõnealuse toetuse saamise tingimused, mis puudutavad näiteks kariloomade tihedust.

43 Arvestades kõiki eelnevaid kaalutlusi, tuleb kolmandale ja neljandale küsimusele vastata, et määruse nr 1257/1999 artikkel 22 ja määruse nr 817/2004 artikkel 68 võimaldavad pädevatel asutustel viidatud artiklis 22 toodud põllumajanduse keskkonnatoetuse saamise tingimusi kontrollides uurida üksnes sellise riikliku veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi nagu ENAR andmeid, et keelduda toetust andmast, ilma et nad peaksid tingimata muid kontrolle läbi viima.

Viies küsimus

44 Viienda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas määruse nr 1257/1999 artikkel 22 ja määruse nr 817/2004 artikkel 68 panevad riiklikele asutustele kohustuse teavitada tingimustest, mis on kehtestatud selleks, et saada artiklis 22

sätestatud põllumajanduse keskkonnatoetusi, mis sõltuvad kariloomade tihedusest, ja vajaduse korral määrata kindlaks sellise kohustuse laad ja ulatus.

45 Sellega seoses tuleb märkida, et ei määruse nr 1257/1999 artikkel 22, määruse nr 817/2004 artikkel 68 ega ükski teine nende määruste säte ei kehtesta riiklikele asutustele sellist kohustust.

46 Siiski ilmneb määruse nr 796/2004 artikli 16 lõike 3 teisest lõigust, et loomatoetuste andmise tingimuste osas võivad liikmesriigid kehtestada süsteemi, mis võimaldab põllumajandustootjatel taotleda toetust kõigile abikõlblikele loomadele veiste sellises infotehnoloogilises andmebaasis nagu ENAR sisalduvate andmete alusel. See säte täpsustab, et sel juhul peavad liikmesriigid võtma vajalikud meetmed tagamaks, et põllumajandustootja on teadlik sellest, et mis tahes loomad, mis pole veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemis korrektselt identifitseeritud või registreeritud, loetakse loomadeks, mille puhul on avastatud eeskirjade eiramisi, mis võivad kaasa tuua õiguslikke tagajärgi, nagu kõnealuse abi vähendamine või selle välistamine.

47 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 20 esitatud võrdse kohtlemise või diskrimineerimiskeelu põhimõte, et sarnaseid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja et erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui see on objektiivselt põhjendatud (vt eelkõige 17. juuli 1997. aasta otsus kohtuasjas C-354/95: National Farmers' Union jt, EKL 1997, lk I-4559, punkt 61; 11. novembri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-152/09: Grootes, EKL 2010, lk I-11285, punkt 66, ja 1. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas C-236/09: Association belge des Consommateurs Test-Achats jt, EKL 2011, lk I-773, punkt 28).

48 Käesolevas asjas tuleb märkida, et põllumajandustootjad, kes esitasid taotluse määruse nr 1257/1999 artiklis 22 märgitud toetuse saamiseks, mille tingimuseks on teatav kariloomade tihedus, ja need põllumajandustootjad, kes esitasid loomatoetuse taotluse, on sarnases olukorras seoses õiguslike tagajärgedega, mis võivad tuleneda identifitseerimata jätmisest või ebakorrektsest registreerimisest sellises veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemis nagu ENAR.

49 Nimelt sarnaselt viimatimainitutega tekivad neile põllumajandustootjatele, kes on esitanud taotluse määruse nr 1257/1999 artikli 22 järgse toetuse saamiseks, mille tingimuseks on teatav kariloomade tihedus, ja kes ei täida veiste identifitseerimise ja registreerimise eeskirju, samad õiguslikud tagajärjed, kuna vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktis 43 märgitule võivad riiklikud asutused selle toetuse saamise tingimuste täitmise kontrollimisel tugineda üksnes sellise riikliku veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi nagu ENAR andmetele, et keelduda toetust andmast.

50 Selles olukorras on võrdse kohtlemise põhimõttega vastuolus see, kui põllumajandustootjaid, kes esitasid taotluse määruse nr 1257/1999 artiklis 22 esitatud toetuse saamiseks, mille tingimuseks on teatav kariloomade tihedus, koheldakse erinevalt nendest põllumajandustootjatest, kes esitasid taotluse loomatoetuse saamiseks, sest vaid viimastel on õigus sellele, et riiklikud asutused teavitavad neid asjaolust, et mis tahes loomad, mis pole veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemis korrektselt identifitseeritud või registreeritud, loetakse loomadeks, mille puhul on avastatud eeskirjade eiramisi, mis võivad kaasa tuua õiguslikke tagajärgi, nagu kõnealuse abi vähendamine või selle välistamine. Lisaks ei saa seda erinevat kohtlemist objektiivselt põhjendada.

51 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb viiendale küsimusele vastata, et määruse nr 1257/1999 artikkel 22 ja määruse nr 817/2004 artikkel 68, tõlgendatuna määruse nr 796/2004 artikli 16 alusel, panevad riiklikele asutustele, kui nad üksnes kontrollivad sellise riikliku veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi nagu ENAR andmeid, et kontrollida tingimusi, mis on kehtestatud artiklis 22 sätestatud kariloomade tihedusest sõltuvate põllumajanduse keskkonnatoetuste saamiseks, kohustuse teavitada nendest tingimustest, mis seisneb selles, et kõnealust toetust taotlevat põllumajandustootjat teavitatakse asjaolust, et mis tahes selles riiklikus süsteemis korrektselt identifitseerimata või registreerimata loomad loetakse loomadeks, mille puhul on avastatud eeskirjade eiramisi, mis võivad kaasa tuua õiguslikke tagajärgi, nagu kõnealuse abi vähendamine või selle välistamine.

Kohtukulud

52 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. Mis puudutab nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1257/1999 Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) toetuse kohta maaelu arendamiseks ning teatavate määruste muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta (muudetud nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1783/2003) artiklile 22 tuginevad toetusi, millele kehtib kariloomade

tiheduse tingimus, siis võimaldavad see säte ja komisjoni 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 817/2004 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad nõukogu määruse (EÜ) nr 1257/1999 kohaldamiseks) artikkel 68 asutustel teha ristkontrolli ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi andmetega ja tugineda eelkõige andmetele, mis on esitatud sellise riikliku veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi nagu Ungari veiste ühtne identifitseerimise ja registreerimise süsteem (Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer) andmebaasis.

2. Määruse nr 1257/1999 (muudetud) artikkel 22 ja määruse nr 817/2004 artikkel 68 võimaldavad pädevatel asutustel viidatud artiklis 22 toodud põllumajanduse keskkonnatoetuse saamise tingimusi kontrollides uurida üksnes sellise riikliku veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi nagu Ungari veiste ühtne identifitseerimise ja registreerimise süsteem andmeid, et keelduda toetust andmast, ilma et nad peaksid tingimata muid kontrolle läbi viima.

3. Määruse nr 1257/1999 (muudetud) artikkel 22 ja määruse nr 817/2004 artikkel 68, tõlgendatuna komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 796/2004 (millega kehtestatakse nõukogu määruses (EÜ) nr 1782/2003 ette nähtud nõuetele vastavuse, toetuse ümbersuunamise ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi rakendamise üksikasjalikud reeglid) artikli 16 alusel, panevad riiklikele asutustele, kui nad üksnes kontrollivad sellise riikliku veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi nagu ENAR andmeid, et kontrollida tingimusi, mis on kehtestatud artiklis 22 sätestatud kariloomade tihedusest sõltuvate põllumajanduse keskkonnatoetuste saamiseks, kohustuse

teavitada nendest tingimustest, mis seisneb selles, et kõnealust toetust taotlevat põllumajandustootjat teavitatakse asjaolust, et mis tahes selles riiklikus süsteemis korrektselt identifitseerimata või registreerimata loomad loetakse loomadeks, mille puhul on avastatud eeskirjade eiramisi, mis võivad kaasa tuua õiguslikke tagajärgi, nagu kõnealuse abi vähendamine või selle välistamine.

Allkirjad